

DOA.001.5.2022

Łomża, dnia 16.03.2022 r.

Sz. Pani
Alicja Konopka
Przewodnicząca
Rady Miejskiej Łomży

Wniosek

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej przedkładam sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży za 2021 rok celem przyjęcia przez Radę na najbliższej sesji Rady Miejskiej Łomży.

Z poważaniem

z up. PREZYDENTA MIASTA

mgr Andrzej Stypulkowski
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁOMŻY
za 2021 rok**

Spis treści

Spis treści	3
I. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży	5
1.1 Zadania z zakresu pomocy społecznej	5
1.2 Szkolenia i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej	6
1.3 Zarządzanie kryzysowe	7
II. Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	7
2.1 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	7
2.2 Domy Pomocy Społecznej	8
2.3 Klub Seniora	9
2.4 Dzienny Dom Senior + ...	10
2.5 Program „Wspieraj Seniora”	11
2.6 Rodziny zastępcze	12
2.7 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	13
2.8 Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach	14
2.9 Pozostała działalność	15
2.9.1 Projekt „Aktywnie do sukcesu II”	15
2.9.2 Projekt „Regionalne Innowacje Społeczne - Centra Integracji Społecznej województwa podlaskiego”	16
2.9.3 Projekt „Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża”	17
2.9.4 Becikowe	18
2.9.5 Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	18
III. Działania w zakresie rozwiązywania sytuacji kryzysowych.	18
3.1 Procedura Niebieskie Karty	18
3.2 Lokalny Zespół Interdyscyplinarny	19
IV. Pomoc środowiskowa	19
4.1 Charakterystyka klientów pomocy społecznej	19
4.2 Zawieranie kontraktów socjalnych	21
V. Świadczenia pieniężne	21
5.1 Zasiłki celowe	21
5.2 Pomoc finansowa na zakup leków	22
5.3 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych	22
5.4 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych	23
5.5 Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.	23
5.6 Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki	23
VI. Świadczenia niepieniężne	23
6.1 Udzielanie schronienia	23
6.2 Zapewnienie niezbędnego ubrania	24
6.3 Składki na ubezpieczenie zdrowotne	25
6.4 Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych	25
6.5 „Opieka wytchnieniowa”	26
6.6 „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	26
6.7 Zapewnienie posiłku	27
6.8 Mieszkania chronione	28
6.9 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa	29
6.10 Świadczenie pomocy w formie pracy socjalnej	30
VII. Prace społecznie użyteczne	31
VIII. Pomoc cudzoziemcom	31

IX. Realizacja zadań zleconych	32
9.1 Świadczenia wychowawcze Program 500+	32
9.2 Świadczenia rodzinne	32
9.3 Program Dobry Start	34
9.4 Składka zdrowotna od świadczeń rodzinnych	34
X. Zadania zlecone powiatu.....	34
10.1 Pomoc dla repatrianta.....	34
10.2 Karta Polaka	35
XI. Wolontariat	35
XII. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	35
Podsumowanie	38

Wstęp

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (art.2.1)¹. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadającym godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, o których mowa art. 2 ust.1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

I. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – stan na 31 grudnia 2021 r.

- Dyrektor – 1 osoba,
- Z-ca Dyrektora – 1 osoba,
- Dział Księgowo-Finansowy – 8 osób,
- Dział Organizacyjno-Administracyjny – 7 osób,
- Dział Pracy Środowiskowej – 32 osoby,
- Dział Świadczeń Środowiskowych – 5 osób,
- Dział Świadczeń Rodzinnych – 14 osób,
- Dział Usług Opiekuńczych – 52 osoby, w tym 50 opiekunek,
- Samodzielne stanowisko pracy: koordynator ds. komputeryzacji - 1 osoba,
- Klub Seniora – 4 osoby,
- Dzienny Dom Senior+ 7 osób,
- Noclegownia dla bezdomnych - 6 osób,
- Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 4 osoby.

1.1 Zadania z zakresu pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej należące do kompetencji gminy i powiatu. Nadzór merytoryczny nad działalnością MOPS sprawuje Prezydent Miasta Łomża.

---

¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U z 2021 r. poz.2268

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń; praca socjalna skierowana na rodzinę, grupę i środowisko lokalne,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych oraz rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

1.2 Szkolenia i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej

W 2021 r. pracownicy MOPS uczestniczyli w następujących szkoleniach i spotkaniach w zakresie doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych:

1. "Stosowanie narzędzia służącego jednostkom samorządu terytorialnego do jednolitego tworzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych" – 1 osoba,
2. "Zakres stosowania narzędzia służącego jednostkom samorządu terytorialnego do jednolitego tworzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych" – 1 osoba,
3. Webinar: "Monitoring SRPS – Jak przygotować raport monitoringowy SRPS" – 1 osoba,
4. Webinar: "Strategia krok po kroku?" – 1 osoba,
5. Webinar: "Jak wyznaczyć cele w SRPS?" – 1 osoba,
6. Webinar: "Analiza ryzyk w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych" – 1 osoba,
7. Webinar: "Diagnoza – Jakie dane wykorzystać do opracowania diagnozy strategicznej" – 1 osoba,
8. „E-usługi publiczne i bezpieczeństwo w internecie” w ramach projektu „Cyfrowe Podlasie” – 3 osoby,
9. Dokumentacja pracownicza – 1 osoba,
10. „Kierowanie rozwiązywaniem problemów przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym. Rola przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego” - 2 osoby,
11. Szkolenie dla konsultantów lokalnych punktów informacyjno-konsultacyjnych dla członków rodzin z problemami alkoholowymi – 1 osoba,

12. Zmiany w zasiłkach ZUS – 1 osoba,
13. Seminarium „Gmina Szczęśliwych Rodzin” – 1 osoba,
14. Kadry po zmianach – 1 osoba.

1.3 Zarządzanie kryzysowe

W sytuacji kryzysowej przyznawane były posiłki dla 90 osób (w tym dla 32 dzieci) przebywających na kwarantannie zgodnie z art. 48 b ustawy o pomocy społecznej. Posiłki były dostarczane dla mieszkańców Łomży przez żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej. Liczba świadczeń 681, wydatkowana kwota 8 172 zł.

II. Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2.1 Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Centrum Wspierania Rodziny /CWR/ w MOPS realizowane było w ramach „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2021 rok”. W ramach CWR prowadzono działania skierowane do członków rodzin uwikłanych w przemoc i inne szkodliwe zjawiska społeczne oraz działania mające na celu podniesienie kwalifikacji i kompetencji osób realizujących procedurę Niebieska Karta /NK/, członków Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego /LZI/ i członków grup roboczych.

Ze względu na obowiązujące w czasie pandemii obostrzenia nie przeprowadzono zaplanowanych w formie otwartych spotkań szkoleń i warsztatów oraz dodatkowych szkoleń on-line, ze względu na brak sprzętu elektronicznego o odpowiednich wymaganiach technicznych. Spotkania indywidualne z prawnikiem nie zostały zrealizowane, ponieważ mimo kilku przeprowadzonych postępowań nie wyłoniono wykonawcy.

Adresatami przeprowadzonych działań w ramach Centrum Wspierania Rodziny byli członkowie 31 rodzin /92 osoby w rodzinach/ zgłaszający potrzebę uzyskania wsparcia, 30 pracowników socjalnych MOPS realizujących pracę socjalną, oraz członkowie grup roboczych realizujący procedurę NK.

W 2021 roku przeprowadzono następujące działania:

- Prowadzenie Centrum Wspierania Rodziny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.
- Realizacja konsultacji z psychologiem w miejscu spełniającym warunki reżimu sanitarnego.
- Szkolenia i warsztaty prowadzone on-line dla pracowników socjalnych MOPS:
  1. „Szkolenie konsultantów lokalnych punktów informacyjno-konsultacyjnych dla członków rodzin z problemem przemocy” - 1 osoba.

2. „Kierowanie rozwiązywaniem problemów społecznych w rodzinie – w środowisku lokalnym. Rola Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego” – 2 osoby.
- Zakup literatury fachowej i artykułów spożywczych, do wykorzystania przez pracowników MOPS, uczestników prowadzonych postępowań, spotkań indywidualnych z psychologiem, posiedzeń grup roboczych.
- Wykonanie materiałów informacyjnych przeznaczonych dla osób uczestniczących w realizacji programu. W ramach edukacji społeczności lokalnej została zaprojektowana i wykonana ulotka informacyjna, zakupiono materiały informacyjne /kalendarze, długopisy, wizytówki, notatniki/.

Wydatkowana kwota na zadanie przeciwdziałanie alkoholizmowi 175 042,51 zł.

2.2 Domy Pomocy Społecznej

Kierowanie osób do domów pomocy społecznej.

Wg stanu na dzień 31.12.2021 r. z terenu m. Łomża przebywało w różnych dps 77 osób, oraz 27 osób w rodzinnych domach pomocy w Łomży (Rodzinnym Domu Opieki Nr 1, Nr 2 i Nr 3 „Paradiso” i w Domu Rodzinnym „Pod Dobrym Aniołem”), gdzie MOPS dokonywał dopłat za pobyt 11 osób. Na dopłaty za ich pobyt w tych placówkach m. Łomża wydało w 2021 r. kwotę 3 065 075,84 zł. w tym 388 883,86 zł. to dopłaty do pobytu w rodzinnych domach pomocy w Łomży.

W chwili obecnej zostało skierowanych do dps i oczekuje na miejsce 4 osoby (1 osoba do rodzinnego domu pomocy, 2 osoby do dps dla osób przewlekle psychicznie chorych i 1 osoba do dps dla osób w podeszłym wieku). Ponadto w DPS w Łomży przy ul. Polowej 39 przebywa aktualnie 8 osób z Łomży, za których dopłaty za pobyt dokonywane są bezpośrednio przez Urząd Miejski w Łomży. Z dotychczasowych obserwacji środowisk wynika, że w 2022 r. nastąpi dalszy wzrost liczby osób, które będą wymagały umieszczenia w dps lub innej placówce zapewniającej całodobową opiekę. Pociągnie to za sobą znaczne zwiększenie dopłat za ich pobyt w tego typu placówkach (w chwili obecnej trwa postępowanie w sprawie skierowania do dps kolejnej osoby).

Wydatkowana kwota 3 065 075,84 zł.

2.3 Klub Seniora

Klub Seniora /KS/ jest ośrodkiem wsparcia i miejscem otwartym dla wszystkich seniorów. Jego zadaniem jest zaspokojenie potrzeb osób starszych. Zajęcia prowadzone cyklicznie w ciągu 2021 roku:

- W poniedziałki i piątki - zajęcia muzyczne i próby zespołu Maryna.
- W poniedziałki i wtorki - zajęcia krawieckie i rękodzielnicze, podczas których Seniorzy wykonywali prace z pomocą maszyny do szycia, technik rysunkowych, malarskich, scrapbookingowych.
- We wtorki i czwartki - gimnastyka z trenerem.
- Spotkania kółek graczy na wspólne gry karciane, gry planszowe, szachy, brydż, te spotkania odbywały się każdego dnia wg indywidualnych potrzeb uczestników.
- W sezonie od czerwca do października w każdy piątek organizowane były wycieczki rowerowe w okolice Łomży .

W ramach działalności Klubu organizowane były spotkania okolicznościowe m.in. Dzień Niepodległości, Mikołajki, Wigilia. W ramach integracji międzypokoleniowej zorganizowane zostały spotkania z Harcerzami z SP10 i Przedszkolakami z Przedszkola „Mały Artysta” oraz spotkania integrujące środowiska senioralne zrzeszone w innych podmiotach np. ZNP. Zespół Maryna ze swoim repertuarem wziął udział w Łomżyńskiej Senioradzie.

Mimo trwającej pandemii w miesiącach letnich rok 2021 zrealizowano wiele wyjazdów, mających na celu integrację, edukację oraz aktywizację podopiecznych m.in. spotkania biesiadne przy grillu na świeżym powietrzu na Fortach w Piątnicy, w Wykrocie k. Myszynca. W małych grupach odbyły się wyjazdy na grzybobranie do Dobrego Lasu oraz na Mazury do Niedźwiedziego Rogu, gdzie seniorzy korzystali z uroków lasów i mazurskich jezior. W czerwcu został zorganizowany wyjazd wypoczynkowy do Jastarni dla 55 osób. Z budżetu klubu został pokryty koszt transportu, koszty pobytu w ośrodku każdy uczestnik pokrył indywidualnie.

We wrześniu odbyła się 4 dniowa wycieczka krajoznawcza dla 55 podopiecznych. Program obejmował zwiedzanie czterech miast: Lublina, Kazimierza Dolnego, Sandomierza i Nałęczowa. Z budżetu Klubu pokryty został transport, natomiast pobyt w hotelu i wyżywienia każdy z uczestników pokrył indywidualnie.

Klub Seniora został przeniesiony we wrześniu 2021 roku do nowej siedziby przy ulicy Nowogrodzkiej 7A, która znajduje się w sąsiedztwie Parku Jakuba Wagi. Remont sali został wykonany przez MPGKiM, natomiast malowanie i przystosowanie innych pomieszczeń

zostało zrealizowane dzięki współpracy z Centrum Integracji Społecznej przez pracowników i uczestników jednego z naborów CIS. Pomieszczenie zostały przystosowane do potrzeb Klubu. Seniorzy mają do dyspozycji salę na wspólne spotkania oraz osobne sale do odpoczynku, dla amatorów gier i wspólnych zajęć w grupach oraz salę prób zespołu "Maryna". Poza tym budynek ma osobną szatnię i kuchnię, w której klubowicze mogą razem przygotowywać potrawy. W czasie wstrzymania zajęć stacjonarnych (ze względu na obostrzenia COVID-19) pracownicy pozostawali w kontakcie z seniorami, wspierali ich rozmową, robili zakupy, dostarczali wielkanocne paczki i pomagali w czynnościach dnia codziennego - umówienia do lekarza, wykupienia e-recepty, w uzyskaniu potrzebnych informacji. Wszystkie działania podjęte w roku 2021 przeprowadzone zostały zgodnie z wytycznymi wojewody i głównego inspektora sanitarnego.

Z zajęć w Klubie Seniora w roku 2020 skorzystało średnio 100 osób w wieku 60+ .

W Klubie Seniora zatrudnionych było 4 osoby. Na realizację zadania wydano 274 250,16 zł.

2.4 Dzienny Dom Senior +

Dzienny Dom Senior + /DDS+/ rozpoczął swoją działalność od 13 lutego 2017 r. Placówka posiada 60 miejsc dla seniorów, którzy ukończyli 60 rok życia i są nieaktywni zawodowo, Dom funkcjonuje przez 5 dni w tygodniu w godzinach od 7.30 do 15.30. Średnio dziennie z usług DDS+ skorzystało 51 podopiecznych.

Dzienny Dom zapewnia mieszkańcom Łomży pomoc i wsparcie w czynnościach dnia codziennego. DDS+ jest miejscem przyjaznym dla Seniorów gdzie świadczone są w szczególności usługi: socjalne (np. ciepły posiłek), edukacyjne, kulturalno-oświatowe (wyjazdy tematyczne, kino, teatr, itp.), aktywności ruchowej, sportowo rekreacyjne (basen, nordic walking), aktywizujące społecznie, terapii zajęciowej oraz trening kulinarny.

Uczestnictwo w zajęciach pozwala Seniorom poprawić kondycję fizyczną i psychiczną, nawiązać nowe znajomości, rozwijać zainteresowania i dzielić się swoimi doświadczeniami. Dzięki spotkaniom w Dziennym Domu „Senior +” w Łomży, Seniorzy zwiększają szanse aby przeżyć jesień swego życia pogodnie i w miłym otoczeniu.

W ramach działalności Placówki organizowane były spotkania okolicznościowe m.in. Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Wojska Polskiego, Dzień Niepodległości, Andrzejki, uroczysta Wigilia, Bal Sylwestrowy. W ciągu roku odbyły się również spotkania edukacyjne – z dietetykiem, policją, fizjoterapeutą, pracownikiem socjalnym, spotkania w ramach wsparcia psychospołecznego.

Mimo trwającej pandemii w miesiącach letnich w roku 2021 odbyły się wycieczki/spotkania plenerowe, mające na celu integrację, edukację oraz aktywizację podopiecznych: biesiada na łomżyńskich bulwarach połączona z rejsem gondolami, biesiada w Nowogrodzie, grzybobranie, zbieranie ziół, wycieczka na Mazury (Św. Lipka-Mikołajki-Ruciane Nida), wycieczka do Warszawy (Wilanów-Muzeum Historii Żydów Polskich). Wszystkie wyjazdy, spotkania plenerowe zorganizowane zostały z zastosowaniem reżimu sanitarnego i zachowaniem obowiązujących zasad bezpieczeństwa.

Kadra Dziennego Domu w okresie zawieszenia działalności stacjonarnej z uwagi na pandemię Covid-19 (miesiące od stycznia do kwietnia) oferowała swoim podopiecznym alternatywne formy realizacji usług, tj.:

- dostarczany był codziennie (dni pracujące) ciepły posiłek do miejsca zamieszkania Seniora;
- przygotowano i dostarczono paczki (pakiet środków ochrony osobistej oraz świąteczne artykuły spożywcze tzw. "jajeczko") do miejsca zamieszkania Seniora;
- pomoc przy robieniu zakupów;
- pomoc w kontakcie z lekarzami i wykupieniem recept;
- wsparcie telefoniczne podczas indywidualnych rozmów;
- dostarczane były materiały edukacyjne, aktywizujące społecznie, ulotki i instrukcje do podjęcia indywidualnej terapii zajęciowej, aktywności ruchowej, itp.

Wszystkie działania podjęte przez DDS+ w roku 2021 przeprowadzone zostały zgodnie z wytycznymi Wojewody Podlaskiego i Głównego Inspektora Sanitarnego.

W roku 2021 r. z zajęć oferowanych przez Dzienny Dom Senior+ skorzystało 71 Seniorów.

W 2021 r. w DDS+ było zatrudnionych 7 osób. Wydatkowana kwota to 653 442,01 zł.

2.5 Program „Wspieraj Seniora”

Program „Wspieraj Seniora” był realizowany przez Urząd Miasta Łomża z dotacji celowej i przyczynił się do wsparcia seniorów w wieku 70 lat i więcej oraz wzmocnienia ochrony osób najbardziej narażonych na negatywne skutki zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2. Dzięki realizacji programu samotni mieszkańcy Łomży otrzymali pomoc i wsparcie w czynnościach dnia codziennego. W ramach programu Realizowane były zgłoszenia obejmujące zakupy spożywcze, środków higienicznych, wykupienie leków, umówienie teleporady, wyprowadzenie psa oraz sprawy urzędowe niewymagające upoważnień i pełnomocnictwa. Realizacją i obsługą programu „Wspieraj Seniora” w Łomży zajmował się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zmieniając zakres czynności pracownikom

zatrudnionym w MOPS Łomża. W MOPS przyjmowane było zgłoszenie i przypisywany do jego realizacji pracownik, który udzielał wsparcia osobie potrzebującej. W uzasadnionych przypadkach seniorzy korzystali z pomocy codziennie/ np. dostarczenie posiłku/, część osób korzystała ze wsparcia minimum 1 raz w tygodniu /np. zrobieniu zakupów spożywczych/. Każdy pracownik został wyposażony w środki ochrony osobistej, pouczony o zasadach bezpieczeństwa, reżimu sanitarnego oraz sposobie realizacji usługi wsparcia.

W programie objęło pomocą 115 osób w wieku senioralnym, w tym:

- 95 osób w wieku 70+ ,
- 20 osób poniżej 70 lat.

Wsparcie zostało udzielone łącznie 681 razy, w tym 611 razy osobom w wieku 70+ oraz 70 razy seniorom poniżej 70 lat:

- przez infolinię wpłynęło 1 zgłoszenie od osoby poniżej 70 lat,
- przyjęto wpłynęło 680 zgłoszeń poza infolinią, w tym 611 od osób w wieku powyżej 70 lat i 69 zgłoszeń od osób poniżej 70 lat - bezpośrednio na numery telefonów do obsługi programu udostępnionych przez MOPS w Łomży.

W 2021 roku wsparciem objętych zostało 115 osób, które korzystały wielokrotnie z usług oferowanych w ramach Programu „Wspieraj Seniora”.

Przyznana dotacja na realizację programu „Wspieraj Seniora” w 2021 roku dla Miasta Łomża to: 104 553 zł, wydatkowana kwota: 104 522,12 zł.

2.6 Rodziny zastępcze

Rodzinną pieczę zastępczą jest formą sprawowania opieki nad dzieckiem, które jest całkowicie lub częściowo pozbawione opieki rodzicielskiej, lub dzieckiem niedostosowanym społecznie. Centrum Pieczy Zastępczej zatrudnia asystentów rodziny, którzy współpracują z pracownikami socjalnymi MOPS, wspierają rodziny i dzieci w ich miejscu zamieszkania. Według stanu na 31.12.2021 r. w Łomży funkcjonowało 49 rodzin zastępczych, w których przebywało 87 dzieci, z tego 44 dzieci w rodzinach spokrewnionych (w tym 33 pochodzących z Łomży), 13 dzieci w rodzinach niezawodowych (z tego 4 pochodzące z Łomży) i 30 dzieci w 6 rodzinach zastępczych zawodowych (z tego 14 z Łomży).

Miasto Łomża ponosiło wydatki związane z finansowaniem świadczeń dotyczących 25 dzieci (lub osób pełnoletnich kontynuujących naukę) z terenu m. Łomża umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

Osoby pełnoletnie opuszczające rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze itp. mają prawo do ubiegania

się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki lub zagospodarowanie. Z tej formy pomocy w 2021 r. skorzystało łącznie 15 osób.

W 2021 r. Łomży) i 30 dzieci w 6 rodzinach zastępczych zawodowych (z tego 14 z Łomży).

Wyplacono świadczenia na:

- świadczenia pieniężne dla 25 dzieci lub osób pełnoletnich kontynuujących naukę w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów,
- refundacja części wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych na terenie innego powiatu w ramach zawartego porozumienia lub bezpośrednio na podstawie art.191 ust.8 pkt 1 ust.12 ustawy z dnia 09.06.2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku pobytu w zawodowej rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego,
- kontynuowanie nauki dla 6 wychowanków rodzin zastępczych (47 świadczeń) - są to pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych pochodzących z m. Łomży, którzy się usamodzielnili i kontynuują naukę,
- pomoc na zagospodarowanie się dla 4 wychowanków rodziny zastępczej,
- pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych,
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie się dla 2 wychowanków rodziny zastępczej,
- na wynagrodzenie z pochodnymi dla 6 zawodowych rodzin zastępczych, w tym 1 pełniąc funkcję pogotowia ratunkowego,
- na dodatek wychowawczy 500+ dla Rodzin zastępczych dla 108 dzieci - 886 świadczeń.

Łącznie w 2021 r. wydatkowano kwotę 2 008 552,91 zł.

2.7 Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Celem placówek opiekuńczo-wychowawczych jest zapewnienie dzieciom całodobowej opieki oraz odpowiednich warunków wychowawczych, materialnych i zdrowotnych. Od 2021 r. w Łomży funkcjonuje Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza, ul. Rybaki 14 (na 14 miejsc) i Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom Nad Narwią” ul. Rybaki 14a (na 8 miejsc), łącznie 22 miejsca. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą o pomocy społecznej - osoby pełnoletnie opuszczające rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze itp. mają prawo do ubiegania się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki lub zagospodarowanie. Z tej formy pomocy w 2021 r. skorzystało łącznie 15 osób.

Według stanu na 31.12.2021 r. w obu placówkach przebywało łącznie 20 osób (19 w grupie socjalizacyjnej i 1 w grupie interwencyjnej), z tego 16 dzieci z Łomży. Pozostałe dzieci pochodziły z terenu innych powiatów (najwięcej z powiatu Świnoujście 2 dzieci, oraz po

1 dziecku z powiatu łomżyńskiego i kolneńskiego). Inne powiaty zgodnie z zawartymi porozumieniami ponoszą pełne koszty pobytu „swoich” dzieci w placówce.

W 2021 roku w Placówce opiekuńczo – wychowawczej w Zambrowie przebywało 4 dzieci z Łomży natomiast w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Moje Miejsce” w Białymstoku 1 osoba, oraz 2 dzieci w Domu Dziecka w Białymstoku.

Na 25 dzieci przebywających w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Łomży i Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom nad Narwią” w Łomży w okresie od 01.01.2021 do 31.12.2021 roku przyznany był dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego w wysokości 500 zł. na dziecko. Wydatkowano kwotę 117 026,90 zł dla 25 dzieci – 235 świadczeń.

Wyplacone świadczenia pieniężne dla pochodzących z Łomży usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo wychowawczych w 2021 roku:

- pomoc na kontynuowanie nauki dla 2 wychowanek placówki opiekuńczo-wychowawczej (16 świadczeń) w wysokości 8 656 zł.,
- pomoc na usamodzielnienie – 1865 zł. i pomoc na zagospodarowanie – 1695 zł. dla 1 wychowanka.

Łącznie w 2021 roku wydatkowano środki w wysokości 376 334,58 zł.

2.8 Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

Pracownicy socjalni i pozostali pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej informowali osoby zgłaszające się o pomoc o przysługującym im prawach i uprawnieniach. Informacje były udzielane podczas bezpośrednich kontaktów w MOPS, podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania, telefonicznie i drogą elektroniczną. Miejsce do kontaktów z klientami zostało wyznaczone na parterze przy wejściu do budynku przy zachowaniu wymaganych zasad higieny z uwagi na stan zagrożenia epidemiologicznego. Wszelkie dokumenty i wnioski można złożyć drogą pocztową, elektroniczną, przez platformę EPUAP2, poprzez wrzucenie dokumentów w zamkniętej kopercie do pojemnika, umieszczonego w wejściu do MOPS. Osoby, które miały przyznaną pomoc finansową korzystały z wypłat w formie przelewu na rachunek bankowy. Na stronie internetowej mopslomza.pl. na bieżąco zamieszczane były ogłoszenia oraz przydatne informacje.

Udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym

przez Miasto Łomża. W Łomży funkcjonują trzy punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego:

- w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży, ul. Dworna 23 B,
- w budynku przy ul. Nowej 2,
- w budynku Szkoły Podstawowej nr 1, przy ul. Reymonta.

Uprawnieni mogą uzyskać m.in. informacje w zakresie:

- prawa pracy,
- przygotowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej,
- prawa cywilnego,
- spraw karnych,
- spraw administracyjnych,
- ubezpieczenia społecznego,
- spraw rodzinnych,
- prawa podatkowego z wyłączeniem spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- związanych z ciążą i urodzeniem dziecka, w szczególności praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych.

Na zadanie nieodpłatna pomoc prawna w 2021 roku wydatkowano kwotę 70 988,15 zł.

2.9 Pozostała działalność

2.9.1 Projekt „Aktywnie do sukcesu II”

Projekt „Aktywnie do sukcesu II” był realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 w okresie od stycznia 2019 r. do 31.03.2021 r. „Aktywnie do sukcesu II”. Wartość projektu 1 506 000,00 zł dofinansowanie z UE 1 280 100,00 zł. Celem głównym projektu było podniesienie poziomu integracji 80 osób (56 kobiet i 24 mężczyzn) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia, zamieszkałych na terenie miasta Łomża i korzystających z pomocy społecznej, poprzez umożliwienie dostępu do kompleksowego, indywidualnego wsparcia, mającego na celu aktywizację społeczną, zdrowotną i zawodową.

W okresie od stycznia do marca 2021 roku ze wsparcia ramach projektu skorzystało 40 uczestników. Zrealizowane działania:

- warsztaty pierwsza pomoc przedmedyczna - 40 osób,

- warsztaty dekoracji świątecznych- 28 osób,
- staże zawodowe ze stypendium stażowym- 21 osób.

Wyplacono zasiłki celowe dla 40 uczestników na kwotę 3598 zł. Dla czterech uczestniczek, które odbywały staż, opłacono przedszkole /skorzystało 4 dzieci/. Ośmiu pracowników socjalnych prowadziło pracę socjalną z uczestnikami projektu w ramach zawartego kontraktu socjalnego i prowadziło monitoring uczestników do 3 miesięcy po zakończeniu projektu. Zrealizowano siedem szkoleń zawodowych dzięki czemu 81 osób uzyskało kwalifikacje lub nabyło kompetencje zawodowe a 29 osób odbyło staż. Po zakończeniu udziału w projekcie ogółem 17 osób podjęło zatrudnienie. Zakładane w projekcie wskaźniki zostały osiągnięte. Wydatkowana kwota 133 138,47 zł.

2.9.2 Projekt „Regionalne Innowacje Społeczne - Centra Integracji Społecznej województwa podlaskiego”

Przedmiotem działania CIS jest realizacja zadań Miasta Łomża w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Miasto Łomża jest Liderem projektu: „Regionalne Innowacje Społeczne - Centra Integracji Społecznej województwa podlaskiego” projektu współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020. Partnerzy projektu: Fundacja Forum Inicjatyw Rozwojowych, Powiat Hajnowski, Miasto Kolno, Powiat Łomżyński, Powiat Siemiatycki, Powiat Wysokomazowiecki, Powiat Zambrowski, Gmina Boćki. Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży. Okres realizacji projektu: 01.04.2019 r. do 31.08.2022 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży opłacił składkę zdrowotną za 156 uczestników CIS objętych Indywidualnym Programem Zatrudnienia Socjalnego zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 30 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej w okresie od stycznia do sierpnia 2021 r. oraz od marca do grudnia 2021 r. Opłacono 681 świadczeń na kwotę 39 533 zł.

Wszyscy uczestnicy CIS tj. 80 osób zgłoszeni zostali do ubezpieczenia od NNW.

W miesiącu grudniu 2021 r. zostały przeprowadzone postępowania do 130 000 złotych. Wyłoniono psychologa i doradcę zawodowego w celu przeprowadzenia 40 godzin indywidualnych spotkań diagnozy i wsparcia z psychologiem, oraz diagnozy, opinii i wsparcia z doradcą zawodowym dla 20 uczestników CIS IV grupy.

W projekcie łącznie dziesięciu pracowników socjalnych MOPS prowadziło rekrutację i wspierało uczestników. Od grudnia 2021 r. rozpoczęła się rekrutacja do IV Etapu CIS, którą

przeprowadziło 2 pracowników socjalnych. Sześciu pracowników socjalnych wspiera uczestników III i IV naboru CIS /planowane zakończenie w luty 2022 r./ oraz IV naboru CIS – po 20 uczestników w naborze. Łącznie w 2021 roku pracownicy socjalni rekrutowali 106 osób. Jeden pracownik socjalny wspiera 10 uczestników, dodatkowo w III naborze objętych wsparciem jest 18 słuchaczy CIS. Ukończenie projektu planowane jest na 31.08.2022 r. Wydatkowano kwotę 115 105,76 zł.

2.9.3 Projekt „Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża”

Projekt „Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wartość projektu 1 710 000,00 zł dofinansowanie z UE 1 453 500,00 zł. Realizatorem projektu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży. Celem głównym projektu było zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych, usług specjalistycznych i asystenckich oraz poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych zamieszkałych w mieście Łomża oraz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (45 kobiet i 15 mężczyzn) w okresie od maja 2019 r. do kwietnia 2021 r. Grupa docelowa to 60 osób (30 uczestników w 2019 r. i 30 uczestników 2020-21 r.).

W ramach projektu zrealizowano usługi opiekuńcze świadczone w ciągu dnia 7 dni w tygodniu w miejscu zamieszkania, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, indywidualną ścieżkę wsparcia i doradztwo socjalne, rehabilitację w domu uczestnika, teleopiekę. W okresie od stycznia do kwietnia 2021 r. zrealizowano:

- usługi opiekuńcze dla 19 osób,
- wsparcie asystenta dla 12 osób,
- wsparcie rehabilitanta dla 6 osób,
- wsparcie systemu teleopieka dla 12 osób.

W projekcie było zatrudnionych 17 opiekunek, dwie asystentki, 1 rehabilitant oraz 3 pracowników socjalnych. Ogółem ze wsparcia w czasie trwania projektu skorzystało 72 osoby. Od 1 czerwca 2021 r. wszyscy mieszkańcy Łomży mają możliwość bezpłatnie korzystać z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego zakupionego w ramach projektu. Wypożyczalnia mieści się w Dziennym Domu Senior+.

W 2021 r. wydatkowano kwotę 373 567,71 zł.

2.9.4 Becikowe

Rada gminy w drodze uchwały przyznaje zamieszkałym na terenie działania osobom jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia ich dziecka. Wyплаты zapomóg finansowane są ze środków własnych gminy. Uchwała Nr 132/XVIII/15 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 listopada 2015 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania gminnego jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka /Dz. U. Woj. Podlaskiego z dnia 1 grudnia 2015 poz. 3878/. Zgodnie z w/w uchwałą „samorządowe becikowe” przysługuje w wysokości 500 zł na dziecko. W 2021 roku wypłacono 395 świadczeń, wydatkowano kwotę 197 500 zł.

2.9.5 Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych /BZiRON/ znajdujący się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizuje zadania ustawowe z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz współfinansuje koszty działalności warsztatów terapii zajęciowej. Oprócz zadań ustawowych BZiRON realizuje programy celowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych / PFRON/: „Aktywny samorząd”, „Program wyrównywania różnic między regionami” i Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. W 2021 r. wydatkowano kwotę 276 776,83 zł.

III. Działania w zakresie rozwiązywania sytuacji kryzysowych.

3.1 Procedura Niebieskie Karty to instytucjonalne narzędzie służące do przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Procedura obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. W ramach współpracy przedstawicieli instytucji realizujących procedurę Niebieskie Karty, zgodnie z ustawą z dn. 29 lipca 2011 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm) w 2021 r. zostało wszczętych na terenie miasta Łomży 128 nowe procedury (w tym: 119 wszczęte przez funkcjonariuszy KMP, 6- przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, 0- przez przedstawicieli oświaty, 2- przez służbę zdrowia, 1- przez przedstawicieli MKRPA). Pracownicy socjalni utrzymywali z osobami z rodzin dotkniętymi przemocą kontakt telefoniczny i osobisty poprzez spotkanie w MOPS lub miejscu zamieszkania.

3.2 Lokalny Zespół Interdyscyplinarny /LZI/ działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej jest jednostką koordynującą system przeciwdziałania przemocy w rodzinie. LZI został powołany przez Prezydenta Miasta Łomża. W jego skład wchodzi 17 przedstawicieli instytucji. Lokalny Zespół Interdyscyplinarny odbywa posiedzenia co najmniej raz na 3 miesiące. W 2021 r. odbyło się 8 zdalnych spotkań zespołu. W wyniku prowadzonych dyskusji i analizy zebranej dokumentacji podjęto decyzję o zamknięciu 128 procedur Niebieskie Karty (w tym: 17 procedur z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy rodzinie oraz 111 procedur z uwagi na brak zasadności podejmowania działań).

Ze względu na obowiązujący stan zagrożenia epidemicznego, przedstawiciele MOPS wypełniali w większości swoje czynności służbowe zdalnie, w uzasadnionych sytuacjach bezpośrednio stawiali się do miejsca zamieszkania osób, u których prowadzona jest procedura Niebieskie Karty.

W 2021 r. były realizowane dwie edycje programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. W programie wzięło udział 30 osób (mężczyzn-28, kobiet-2), ukończyło program 26 osób (mężczyzn-25, kobiet-1). W I edycji udział rozpoczęło 15 osób (13 mężczyzn, 2 kobiety), ukończyło 11 osób (1 kobieta i 10 mężczyzn). W II edycji udział rozpoczęło 15 osób, ukończyło 15 osób (mężczyzn).

Łącznie w 2021 r. wydatkowano kwotę 35 408,31 zł.

IV. Pomoc środowiskowa

4.1 Charakterystyka klientów pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyznaje pomoc w formie pieniężnej i niepieniężnej dla osób potrzebujących wsparcia. Podstawą przyznawania świadczeń pieniężnych jest spełnienie kryterium dochodowego, oraz wystąpienie przynajmniej jednej z okoliczności, określonych w ustawie o pomocy społecznej. Kryterium dochodowe wynosiło w 2021 roku dla osoby samotnie gospodarującej 701 zł, natomiast dla osoby w rodzinie 528 zł. Udzielenie świadczeń niepieniężnych nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego, a jedynie od wystąpienia okoliczności faktycznie uzasadniających przyznanie danej pomocy. Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata.

W 2021 roku przyznano decyzją pomoc z MOPS dla 1376 osób.

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną 1090 rodzin /1896 osób w rodzinie/.

Powodem korzystania z pomocy społecznej było wystąpienie równocześnie kilku przesłanek:

- ubóstwo – 521 rodzin,
- bezrobocie – 406 rodzin,
- bezdomność – 16 rodzin,
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 27 rodzin, w tym 17 rodziny wielodzietne,
- niepełnosprawność – 384 rodziny,
- długotrwała choroba – 403 rodziny,
- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 116 w tym: rodziny niepełne – 79, rodziny wielodzietne – 47,
- alkoholizm – 24 rodzin,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 15 rodzin,
- sytuacja kryzysowa – 24 rodziny,
- przemoc w rodzinie – 92 rodziny.

Zasoby mieszkaniowe:

- Łomżyńska Spółdzielnia Mieszkaniowa – 248 rodzin,
- Spółdzielnia Perspektywa – 118 rodzin,
- Mieszkania komunalne – 238 rodzin,
- Domy jednorodzinne – 101 rodzin,
- Stancje – 299 rodzin,
- Inne – 86 rodzin.

Okres korzystania z pomocy:

- od 1 roku – 257 rodzin,
- od 2 lat – 95 rodzin,
- od 3 lat – 104 rodziny,
- od 4 lat – 118 rodzin,
- od 05 lat i więcej 516 rodzin.

Wykształcenie:

- brak wykształcenia – 4,
- szkoła specjalna – 21,
- niepełne podstawowe i podstawowe – 381,
- gimnazjalne – 59,

- zawodowe – 293,
- średnie – 243,
- wyższe – 89.

Główny powód zgłaszania się do MOPS to ubóstwo, w następnej kolejności bezrobocie, długotrwała choroba i niepełnosprawność. Dla 332 rodzin zasiłki z pomocy społecznej stanowiły główne źródło utrzymania. Dla 330 rodzin źródłem utrzymania była renta lub emerytura, dla 197 rodzin świadczenia rodzinne i alimenty, wynagrodzenie za pracę dla 143 rodzin, dodatek mieszkaniowy dla 80 rodzin i zasiłek z PUP dla 8 rodzin.

4.2 Zawieranie kontraktów socjalnych

Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny (art.6 pkt.6)² W 2021 r. roku pracownicy socjalni zawarli 39 kontraktów socjalnych, które dotyczyły m.in. aktywizacji społecznej i zawodowej, podjęcia prac społecznie użytecznych, ustalenia stopnia niepełnosprawności, alimentów, dodatku mieszkaniowego, podjęcia leczenia odwykowego.

V. Świadczenia pieniężne

5.1 Zasiłki celowe

Zasiłek celowy jest świadczeniem pieniężnym przyznawanym w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy. Zasiłki specjalne celowe otrzymało 205 osób na kwotę 100 518 zł.

Zasiłki celowe przeznaczone były na:

- opał – 178 rodzin,
- żywność – 443 rodziny,
- leki, leczenie - 71 rodzin,
- odzież, obuwiu – 110 rodziny,

² Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U z 2021 r. poz.2268

- sprzęt gospodarstwa domowego - 15 rodzin,
- dopłata do wydatków mieszkaniowych – 170 rodzin,
- inne potrzeby - 168 rodzin.

Wyplacono dla dwóch rodzin zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego /pożar i wybuch gazu/, łącznie w wysokości 2000 zł.

Wykonano 7 usług pogrzebowych, w tym garderoba zmarłego, transport i dzierżawa miejsca na cmentarzu, wydatkowano kwotę 27 932,49 zł.

W 2021 r. zasiłki celowe otrzymało 953 osoby, wydatkowano kwotę 721 974,56 zł.

5.2 Pomoc finansowa na zakup leków

Miejski program osłonowy w zakresie pomocy finansowej na zakup leków dla mieszkańców Miasta Łomży na lata 2021-2022 został przyjęty Uchwałą Nr 320/XXXI/20 Rady Miejskiej Łomży. Celem programu jest pomoc finansowa adresowana do osób niezdolnych do pracy z tytułu wieku, osób przewlekle chorych w wieku produkcyjnym, osób niepełnosprawnych znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza. Pomoc przysługuje jeżeli miesięczne wydatki na zakup leków przekroczyły kwotę 70 zł, a dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekroczył 200% kryterium dochodowego określonego odpowiednio zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał 1363 decyzje dotyczących pomocy w tej formie, średnio co miesiąc z pomocy finansowej na zakup leków korzystało 120 rodzin.

W 2021 r. z programu osłonowego wypłacono świadczenia na kwotę 166 653,34zł.

5.3 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Główne powody przyznawania zasiłku okresowego to:

- bezrobocie – 274 rodziny,
- długotrwała choroba – 46 rodzin,
- niepełnosprawność – 42 rodzin,
- inne powody – 59 rodzin.

Z zasiłków okresowych skorzystało 421 rodzin /939 osób w rodzinie/, wypłacono 2098 świadczeń. Średnia wysokość zasiłku na rodzinę wyniosła 167,13 zł. Zasiłek wypłacany był średnio przez okres ok. 5 miesięcy.

W 2021 r. na zasiłki okresowe wydatkowano kwotę 844 348,41 zł.

5.4 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

Zasiłek stały jest świadczeniem pieniężnym, przyznawanym osobom, które są niezdolne do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolne do pracy, jeżeli ich dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. Ośrodek opłaca również składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

W 2021 r. z zasiłków stałych wypłacono 2474 świadczeń, skorzystało 242 osoby, w tym:

- osoby samotnie gospodarujące – 220 osób,
- pozostające w rodzinie – 27 osób.

W 2021 r. na zasiłki stałe wydatkowano kwotę 1 276 183,30 zł.

5.5 Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Udzielono pomocy 15 osobom po wyjściu z zakładu karnego /24 osoby w rodzinach/w formie zasiłków okresowych, zasiłków celowych oraz ubezpieczenia zdrowotnego.

5.6 Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

W 2021 roku wypłacono 227 świadczeń pieniężnych jako wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd dla 12 opiekunów prawnych sprawujących opiekę nad 20 osobami.

W ramach zadań zleconych wydatkowano kwotę w wysokości 122 640,60 zł.

VI. Świadczenia niepieniężne

6.1 Udzielanie schronienia

Noclegownia dla bezdomnych przeznaczona jest do udzielania doraźnej i okresowej pomocy osobom bezdomnym. Noclegownia posiada 20 miejsc, w tym Noclegownia mężczyzn -18

miejsc, Noclegownia kobiet – 2 miejsca. Ze schronienia w Noclegowni w 2021 r. skorzystało 16 osób, w tym 2 kobiety, liczba osobodni – 1554.

Przedział wiekowy:

od 19 – 40 lat – 6 osób,

od 41 do 60 lat – 8 osób,

od 61 do 65 lat – 2 osób.

Ogrzewalnia posiada 17 miejsc, w tym ogrzewalnia mężczyzn – 12 miejsc, ogrzewalnia kobiet – 5 miejsc. Z ogrzewalni mężczyzn i kobiet skorzystało 95 osób – 1221 osobodni.

Główną przyczyną bezdomności osób przebywających w Noclegowni było nadużywanie alkoholu, przemoc w rodzinie, brak pracy, zadłużenia finansowe, eksmisje oraz brak wiary we własne możliwości. Zadaniem pracowników Noclegowni i pracowników socjalnych MOPS było wspieranie oraz pomoc w wyprowadzaniu tych osób ze stanu bezdomności. Osoby przebywające w Noclegowni korzystały z posiłków i suchego prowiantu w kuchni Caritas oraz przyrządzali samodzielnie posiłki na kuchence elektrycznej i w mikrofalówce. Noclegownia i ogrzewalnia została zaopatrzona w środki dezynfekcji.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej to:

- pomoc w uzyskaniu dokumentów, zaświadczeń, ustaleniu stopnia niepełnosprawności,
- wspieranie w rozwiązywaniu trudnych sytuacji,
- motywowanie do zmiany sposobu życia, podjęcia leczenia odwykowego.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę w wysokości 204 425,63 zł.

6.2 Zapewnienie niezbędnego ubrania

W 2021 r. MOPS przyznał zasiłki celowe na zakup odzieży i obuwia dla 110 rodzin. W ramach współpracy z PCK Oddział w Łomży - osoby zgłaszające się o pomoc były informowane o możliwości uzyskania pomocy rzeczowej w postaci odzieży i art. gospodarstwa domowego. W miarę możliwości prowadzone były działania, zmierzające do pozyskania lub dystrybucji mebli, odzieży, zabawek i różnych sprzętów gospodarstwa domowego, które następnie były przekazywane nieodpłatnie przez osoby fizyczne dla potrzebujących wsparcia.

6.3 Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu oraz osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, objęte indywidualnym programem integracji na podstawie przepisów o pomocy społecznej i nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

W 2021 roku opłacono składkę zdrowotną za 217 osób pobierających zasiłek stały - 2 203 świadczenia na kwotę 106 525,91 zł., oraz 681 składek dla 156 osób będących uczestnikami CIS na kwotę 39 532,05 zł.

Wydatkowano na składki na ubezpieczenie zdrowotne kwotę 146 057,96 zł.

Osoby bez ubezpieczenia zdrowotnego zgłoszone przez szpital, lub osoby, które same ubiegały się o ubezpieczenie w MOPS, otrzymywały decyzje o przyznaniu prawa do świadczeń zdrowotnych na okres 90 dni (art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). Decyzja była wydawana po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i spełnieniu kryterium dochodowego osoby wymagającej pomocy. W 2021 r. wydano 85 decyzji przyznających prawo do świadczeń zdrowotnych oraz 41 decyzji negatywnych.

6.4 Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych

Usługi opiekuńcze są świadczone osobom samotnym, niepełnosprawnym wymagającym pomocy osób drugich w czynnościach dnia codziennego i pielęgnacji w miejscu zamieszkania.

Usługi opiekuńcze w ramach zadań własnych były świadczone dla 123 osób /145 osób w rodzinach/. Liczba godzin przepracowanych przy świadczeniu usług opiekuńczych wyniosła 75 864 godziny. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych wynosił 15 zł. Usługi świadczyło 50 opiekunek domowych zatrudnionych w MOPS.

Wydatkowana kwota wyniosła 681 422,80 zł. /zadanie własne/.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze były świadczone dla 7 osób /7 osób w rodzinach/ z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania. Liczba godzin przepracowanych przy świadczeniu specjalistycznych usług opiekuńczych wyniosła 6560 godzin.

Wydatkowana kwota wyniosła 196 497,76 zł. /zadanie zlecone/.

Usługi specjalistyczne świadczyło 4 opiekunki zatrudnione w MOPS.

„Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża”

W ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską objęto dodatkowo usługami opiekuńczymi 19 osób.

Łącznie w 2021 roku z usług opiekuńczych MOPS skorzystało 143 osoby /139 osób w rodzinach/.

Łącznie w 2021 roku na realizację usług opiekuńczych wydatковано 2 709 651,80 zł.

6.5. „Opieka wytchnieniowa”

Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2021 r. miał na celu wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi. „Opieka wytchnieniowa” umożliwiła odciążyć opiekunów osób niepełnosprawnych. Program oferował bezpłatne świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. W edycji 2021 r. ustalono limit wsparcia na 240 godzin opieki wytchnieniowej. Program zrealizowany w ramach Funduszu Solidarnościowego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży.

Ze wsparcia w ramach programu od 12 lipca 2021 r. do 22 grudnia 2021 r. skorzystało 27 osób, w tym 10 dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością i 17 osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Łącznie wykonano 5029 godzin /dla dzieci – 2004 godzin, dla dorosłych - 3025 godzin/.

6.6 „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021 miał na celu udzielenie wsparcia:

- dzieciom do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- osobom niepełnosprawnym posiadającym orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności poprzez skorzystanie z usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

Usługi asystenta polegały między innymi na pomocy w wyjściu i powrocie oraz dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce takie jak dom, praca, rodzina i znajomi,

placówki zdrowia, oświatowe, finansowe, urzędy, świątynie. Usługi asystenta były realizowane przez 7 dni w tygodniu, w godz. 7:00 – 22:00. Program zrealizowany w ramach Funduszu Solidarnościowego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży.

W programie: „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” od dnia 12 lipca 2021 r. do 23 grudnia 2021 r. wykonano 10 170 godzin dla:

- 8 dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością,
- 40 osób dorosłych /33 osoby z orzeczonym znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 7 osób ze stopniem umiarkowanym/.

W 2021 r. ze wsparcia asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej skorzystało 48 osób.

6.7 Zapewnienie posiłku

Program "Posilek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 skierowany jest zarówno do dzieci, uczniów, jak i osób starszych. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Pomoc trafia do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – spełniających warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz kryterium dochodowe, tj. 150 % kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej. Z programu dofinansowane są posiłki wydawane w stołówkach i barach oraz dowożone osobom dorosłym, w tym dla osób, które nie wychodzą z domu ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność i nie są w stanie same przygotować sobie gorącego posiłku.

W 2021 r. łącznie z programu skorzystało 515 osób, w tym:

- dzieci do 7 lat – 142 osoby,
- uczniowie do czasu skończenia szkoły ponadgimnazjalnej – 271 osób,
- pozostałe osoby art.7 ustawy o pomocy społecznej - 102 osoby.

W Łomży 25 placówek prowadziło dożywianie. Posiłki w ramach programu otrzymało 396 osób, wydano 30 763 posiłki na kwotę 334 139 zł, w tym dla:

- 135 dzieci do 7 roku życia, świadczeń - 7 324, wydatkowana kwota 61 246 zł.
- 188 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, świadczeń – 11 117, wydatkowana kwota 58 537 zł.

- 73 pozostałych osób /dorośli/ art 7 ustawy o pomocy społecznej, świadczeń –12 322, na kwotę 214 356 zł.

Z posiłków w barze skorzystało 35 osób, posiłki z dowozem do miejsca zamieszkania otrzymało 38 osób.

Zasiłki celowe z programu przyznano dla 139 osób, świadczeń 776, na kwotę 142 393 zł.

W 2021 roku koszt programu ogółem wyniósł 476 532,10 zł (środki własne - 95 306,42 zł i dotacja 381 225,68 zł).

Program pomocy żywnościowej

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Fund for European Aid to the Most Deprived – FEAD). Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotyczącymi wprowadzenia ujednoliconych zasad przekazywania żywności dla najuboższej ludności UE w ramach programu pomocy żywnościowej – podstawą do wydania tej formy pomocy są listy sporządzone przez pracowników socjalnych MOPS w oparciu o ustalone kryteria wyboru beneficjenta (do 220 % kwoty uprawniającej do świadczeń z pomocy społecznej). Pomoc rzeczowa w postaci żywności w ramach programu pomocy żywnościowej dystrybuowana była za pośrednictwem Związku Emerytów i Rencistów i trzech parafii na terenie miasta oraz Ośrodka Wspierania Rodziny - dla mieszkańców miasta zamieszkałych na terenie parafii, które nie dystrybuują tej pomocy.

W 2021 roku z pomocy żywnościowej skorzystało 869 osób.

Kuchnia Caritas

Do pozyskiwania pomocy w postaci bezpłatnego posiłku wydawanego przez kuchnię Caritas skierowano 350 osób z terenu miasta. Pracownicy socjalni MOPS co miesiąc weryfikowali listy osób otrzymujących pomoc w formie obiadów i kierowali do otrzymania tej formy pomocy kolejne osoby. W okresie przedświątecznym 400 rodzin otrzymało paczki żywnościowe podczas zorganizowanej przez Urząd Miasta i Caritas Wigilii dla osób samotnych.

6.8 Mieszkania chronione

Na terenie miasta Łomży jest 5 mieszkań chronionych /Uchwała nr 74/VIII/19 Rady Miejskiej Łomży/. Trzy z nich to mieszkania treningowe i dwa to mieszkania wspierane.

Mieszkania chronione treningowe:

- 2 mieszkania przy ul. Polnej 16, w dyspozycji CPZ w Łomży,
- 1 mieszkanie przy ul. Wojska Polskiego 27/5, w dyspozycji Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łomży,

Mieszkania chronione wspierane w dyspozycji MOPS:

- 1 mieszkanie przy ul. Dwornej 71/5,
- 1 mieszkanie przy ul. Polnej 16.

W 2021 roku z pobytu w mieszkaniach chronionych skorzystało 8 osób w tym:

- 3 osoby samotnie gospodarujące z niepełnosprawnością, u których świadczone były usługi opiekuńcze w mieszkaniu chronionym wspieranym,
- 3 osoby samotnie gospodarujące w mieszkaniach chronionych treningowych,
- 2 osoby w mieszkaniu chronionym treningowym / dorosła z 1 dzieckiem/.

W 2021 r. wykorzystano środki w wysokości 14 608,69 zł.

6.9 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Poradnictwo specjalistyczne a w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód /art. 46.1 ustawy o pomocy społecznej/. W 2021 r. świadczone były konsultacje psychologiczne w MOPS w Centrum Wspierania Rodziny. Z poradnictwa specjalistycznego w formie konsultacji z psychologiem skorzystało 31 rodzin /92 osoby w rodzinach/, które zgłaszały się o pomoc związku z przemocą, problemami w rodzinie, uzależnieniami oraz innymi sytuacjami kryzysowymi. Pracownicy socjalni kierowali osoby potrzebujące wsparcia do punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, współpracowali z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej /OIK/, do którego zadań należy interwencja kryzysowa, poradnictwo specjalistyczne i udzielanie schronienia. Z hostelu OIK w 2021 roku skorzystało 14 osób doznających przemocy domowej.

W 2021 roku z poradnictwa specjalistycznego (prawne, psychologiczne, rodzinne) skorzystało 220 rodzin zgłaszających się o pomoc do MOPS.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie.

Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych schronienia do 3 miesięcy /art. 47.1 ustawy o pomocy społecznej/. Działania w większości przypadków były prowadzone w rodzinach objętych procedurą Niebieskie Karty. Pozostałe interwencje dotyczyły nieprawidłowo pełnionej władzy rodzicielskiej, konfliktów, uzależnień. W 2021 r. interwencją kryzysową objęto 84 rodziny /221 osób w rodzinach/.

6.10 Świadczenie pomocy w formie pracy socjalnej

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi (art. 6 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej)³. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Pracę socjalną na terenie miasta Łomża wykonuje 30 pracowników socjalnych z MOPS.

W 2021 r. pracą socjalną objętych zostało 1 498 rodzin - 2 631 osób w rodzinie.

Zakres pracy socjalnej:

- edukacja prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych,
- pomoc w dotarciu do poradnictwa specjalistycznego, możliwościach uzyskania przysługujących świadczeń,
- informowanie o ofertach pracy i motywowanie do podejmowania zatrudnienia,
- kontakt z kuratorami i asystentami rodziny,
- kierowanie bezrobotnych osób na prace społecznie użyteczne,
- informowanie o możliwościach leczenia uzależnień, uzyskania stopnia niepełnosprawności,
- współpraca z instytucjami (PUP, Policja, CPZ, POW, Sąd, Straż Miejska, MPGKiM, Szpital i przychodnie, Spółdzielnie mieszkaniowe, Szkoły, Przedszkola) i organizacjami społecznymi (PKPS, CARITAS, TPD, PCK, Skrzydła, Szlachetna Paczka, Ocalenie) mającymi wpływ na udzielenie pomocy,
- pomoc w pisaniu pism, wniosków, wypełnianiu różnych dokumentów,

³ Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U z 2021 r. poz.2268

- zawieranie kontraktów socjalnych, dążenie do poprawy sytuacji rodziny.

Praca socjalna i uzyskane efekty w rodzinach:

1. podjęcie leczenia odwykowego – 29,
2. podjęcie zatrudnienia: prace dorywcze, sezonowe, społecznie-użyteczne – 194,
3. uczestniczenie w projektach aktywizującym bezrobotnych – 106,
4. uzyskanie mieszkania – 6,
5. uzyskanie świadczeń pielęgnacyjnych i orzeczenia o niepełnosprawności – 74,
6. aktywizacja społeczna - uczestniczenie w zajęciach dla seniorów – 221, w zajęciach ŚDS i Oddziału Dziennego Pobytu – 17,
7. podjęcie i kontynuowanie leczenia specjalistycznego – 67,
8. zapewnienie całodobowej opieki ZOL, DPS, RDP – 62,
9. wydanie opinii do fundacji w celu uzyskania wsparcia – 4,
10. zapewnienie wsparcia asystenta rodziny, dozoru kuratorskiego – 38,
11. pomoc przy pisaniu pism urzędowych, wniosków – 58,
12. informowanie o możliwości uzyskania pomocy w innych instytucjach – 703,
13. zabezpieczenie potrzeb osobom w kwarantannie i izolacji – 131.

VII. Prace społecznie użyteczne

W ramach porozumienia zawartego pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w 2021 r. do prac społecznie-użytecznych kierowane były osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Osoba skierowana do prac społecznie użytecznych wykonywała pracę do 10 godzin w tygodniu, wynagrodzenie za godzinę pracy wynosiło 8,70 zł, a od 01 czerwca 2021 r. – 9 zł./ refundacja z PUP wynosiła 4,98 zł/. Prace społecznie użyteczne wykonywało 14 osób w tym: 6 osób w MOPS jako opiekunki domowe, 8 osób jako pracownik gospodarczy /w tym 1 osoba jako pracownik gospodarczy w Noclegowni i 1 osoba w KS/. Osoby wykonujące prace społecznie użyteczne przepracowały łącznie 2246 godzin.

W 2021 r. wydatkowano kwotę 19 984,20 zł.

VIII. Pomoc cudzoziemcom

Zgoda na pobyt tolerowany lub ze względów humanitarnych.

Cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względu humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przyznawane były zasiłki celowe

zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej art. 18.1 p. 8 – zad. zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę. Zasiłki celowe przyznawane były na opłacenie mieszkania, żywność, leki, zakup odzieży i inne potrzeby.

W 2021 r. objęto pomocą 12 rodzin cudzoziemców z pobytem ze względów humanitarnych. Wyplacono 42 świadczenia na kwotę 20 000 zł.

IX. Realizacja zadań zleconych

9.1 Świadczenia wychowawcze Program 500+

W ramach tego programu "Rodzina 500+" rodzinom z dziećmi na utrzymaniu przysługuje świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł na dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę. Prawo do świadczenia wychowawczego jest ustalane na roczny okres świadczeniowy.

Świadczenia 500 + w 2021 roku pobierało w Łomży 7043 rodzin.

Łącznie świadczenia przysługiwały na 10 105 dzieci. Wplacono 124 017 świadczeń na kwotę 61 480 293,16 zł. Otrzymałą dotację celową wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem w kwocie 62 008 568,02 zł.

Do obsługi programu na dzień 31.12.2021 rok zatrudnionych było 8 osób na 8 etatach.

9.2 Świadczenia rodzinne

W 2021 r. kwota wypłaconych łącznie świadczeń rodzinnych wyniosła 19 111 968,60zł.

- Wypłacono 26 180 zasiłków rodzinnych na łączną kwotę 3 190 864,99zł.

Dodatków do zasiłku rodzinnego wypłacono 9 882 świadczenia na kwotę 1 403 635,62 zł, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka - 88 świadczeń,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 576 świadczeń,
- samotnego wychowywania dziecka - 1 337 świadczeń,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 1 606 świadczeń,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - 36 świadczeń,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 4 805 świadczeń,
- rozpoczęcia roku szkolnego - 1434 świadczenia.

Łącznie zasiłki rodzinne z dodatkami: 36 062 świadczenia na kwotę 4 594 500,61 zł.

- Zasiłki pielęgnacyjne - wypłacono 17 164 świadczeń na kwotę 3 704 030 zł.

Świadczenia pielęgnacyjne - wypłacono 3 642 świadczeń na kwotę 7 134 399 zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy- wypłacono 353 świadczeń na kwotę 217 682 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - skorzystało 333 rodzin na kwotę 333000,00 zł.

Zasiłek dla opiekuna - wypłacono 95 świadczeń na łączną kwotę 59 809,40 zł.

W roku 2021r., wydano 108 decyzji dotyczących świadczeń rodzicielskich. Wydatkowana kwota z tego tytułu wyniosła 1 327 843,67 zł.

- W roku 2021 wydano 11 decyzji na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” /Dz.U. 2016.1860/ przyznających jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Jednorazowe świadczenie i koszty obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Wydatki z tego tytułu wyniosły 44 000 zł, koszty obsługi wyniosły 1 360,81 zł.

- Ze świadczeń funduszu alimentacyjnego w roku 2021r., korzystało 248 rodzin. Wypłacono 3378 świadczeń na kwotę 1 696 703,92 zł. Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie wynosi 283 osób. Z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych, od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę 796 844,16 zł.

- W 2021 roku na składki na ubezpieczenia społeczne świadczeniobiorców pobierających niektóre świadczenia rodzinne wydatkowano kwotę 1 413 151,37 zł na 4090 świadczenia. Liczba wypłaconych składek 3157.

Ogółem w roku 2021 świadczenia rodzinne pobierało 2 283 rodzin.

Zasiłki rodzinne pobierało 904 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko - 266 rodzin,

- na 2 dzieci – 331 rodziny,

- na 3 dzieci –225 rodzin,

- na 4 i więcej dzieci – 82 rodziny.

Świadczenia rodzinne realizuje Dział Świadczeń Rodzinnych MOPS Łomża, ul. Polna 16.

W świadczeniach rodzinnych na dzień 31.12.2021 zatrudnionych było 9 osób na 9 etatach.

9.3 Program Dobry Start

Program rządowy „Dobry Start” to 300 zł jednorazowego wsparcia dla uczniów rozpoczynających rok szkolny. W roku 2021 wypłacono 5 świadczeń na kwotę 1550,00 zł. z zadań zleconych. Ustawą z dnia 15 kwietnia 2021r o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. poz. 1006)z dniem 1 lipca 2021 roku realizacja świadczeń 300 plus przekazana została do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

9.4 Składka zdrowotna od świadczeń rodzinnych

W 2021 roku na składki zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne. Część decyzji zostało uchylonych w związku ze zgonem osób wymagających opieki, lub podjęciem zatrudnienia przez osoby sprawujące opiekę, którym przysługiwało świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna.

W 2021 r. wydatkowano kwotę 342 045,41 zł na 4090 świadczenia. Liczba wypłaconych składek 2254.

X. Zadania zlecone powiatu

10.1 Pomoc dla repatrianta

Na podstawie art.17 ust. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji /Dz. U. 2019 poz. 1472/ udzielono pomocy dla repatriantów pochodzących z Kazachstanu, którzy uzyskali obywatelstwo polskie i zamieszkali w Łomży.

W 2021 roku wydano pięć decyzji przyznających pomoc finansową 7 osobom dorosłym na pokrycie wydatków związanych z wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się, ze środków z rezerwy celowej budżetu państwa.

Przyznana pomoc pieniężna:

6 571,38 zł – dla jednej osoby,

6 112,69 zł – dla jednej osoby,

6 289,21 zł – dla jednej osoby,

7 152,56 zł – dla dwóch osób,

12 902,91 zł – dla dwóch osób.

Złożono do Wojewody Podlaskiego wnioski o przekazanie środków. Powyższe kwoty zostaną wypłacone w 2022 roku po otrzymaniu przez Wojewodę środków z rezerwy celowej budżetu państwa ”Pomoc dla repatriantów.

W marcu 2021 r. została wypłacona pomoc finansowa przyznana decyzją Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji dla jednej rodziny repatrianta /w tym na pokrycie kosztów

przejazdu: 7 343,04 zł. oraz na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie: 31 013,58 zł/
w łącznej wysokości 38 356,62 zł.

10.2 Karta Polaka

Na podstawie Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz.U. 2019 r. poz. 1598) zostały wypłacone świadczenia pieniężne dla posiadaczy Karty Polaka, obywateli Republiki Białoruś przebywających w Łomży, którzy otrzymali prawomocne decyzje Wojewody Podlaskiego. Świadczenia pieniężne były przyznane decyzją Wojewody Urzędu Podlaskiego w Białymstoku dla 7 osób na okres od 2 do 9 miesięcy na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania Rzeczypospolitej Polskiej.

W 2021 roku wypłacono 69 świadczeń na kwotę 64 740 zł.

XI. Wolontariat

Program wolontarystyczny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży na lata 2017-2021.

Uchwałą Rady Miejskiej Nr 296/XXXV/16 z dnia 28 grudnia 2016 r. został przyjęty program wolontarystyczny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży na lata 2017-2021. Głównym celem programu jest zwiększenie aktywności obywatelskiej mieszkańców miasta Łomża. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej propagują ideę wolontariatu i proponują wsparcie wolontariuszy dla osób niepełnosprawnych, rodzicom wychowującym dziecko niepełnosprawne oraz uczniom mających problemy w nauce.

W 2021 r. z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne COVID-19 zawieszono pracę wolontariatu. Ze względu na zdrowie wolontariuszy nie była realizowana pomoc w nauce dzieciom w Kole Wolontariatu.

Czworo wolontariuszy prowadziło pracę wolontarystyczną poprzez dostarczenie osobom starszym niezbędnych produktów do domu. Działania miały na celu zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i ograniczenie konieczności wychodzenia osób starszych na zewnątrz podczas pandemii.

XII. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Do zadań pracowników MOPS należy w szczególności pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe

i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy. Pracownicy socjalni współpracowali w zakresie informowania i rekrutowania do projektów z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej, wydawali skierowania do Kuchni Caritas, informowali beneficjentów pomocy społecznej o miejscach, gdzie można uzyskać bezpłatne poradnictwo i możliwości skorzystania ze wsparcia świetlic socjoterapeutycznych prowadzonych przez TPD i Caritas. Osobom, które ubiegały się o wsparcie fundacji wydawana była informacja dotycząca ich sytuacji bytowej.

Po ogłoszeniu stanu epidemii od 20 marca 2020 roku do MOPS wpływały ze Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej informacje dotyczące osób, które odbywały kwarantannę lub pozostawały w izolacji i wymagały wsparcia. W celu ustalenia potrzeb i udzielania pomocy pracownicy socjalni nawiązywali kontakt telefoniczny ze wszystkimi wskazanymi osobami. Pomoc była udzielana w formie posiłku, zrobienia zakupów i innych w miarę zgłaszanych potrzeb. Dodatkowo pracownicy socjalni podjęli działania kierowane do osób starszych, samotnych i niesamodzielnych. Działania dotyczyły zabezpieczenia podstawowych potrzeb, zrobienia zakupów, wykupienia leków, kontaktu z wolontariuszami. Osoby odbywające izolację po rozpoznaniu sytuacji przez pracownika socjalnego otrzymywały bezpłatne obiady /art. 48b ustawy o pomocy społecznej⁴/. Pracownicy MOPS koordynowali działania, zabezpieczali zgłaszane potrzeby, przede wszystkim dostarczali do miejsca zamieszkania żywność i leki wspólnie z pracownikami Straży Miejskiej oraz żołnierzami Wojsk Obrony Terytorialnej.

„Szlachetna Paczka”, „Skrzydła”,

W ramach prowadzonej współpracy pracownicy socjalni zgłosili 29 rodzin do otrzymania pomocy w ramach prowadzonej akcji Szlachetna Paczka. Rodziny te zostały zakwalifikowane przez organizatorów akcji i otrzymali wsparcie w zależności od zgłaszanych potrzeb.

Pracownicy socjalni MOPS informowali o możliwościach uzyskania pomocy finansowej oferowanej przez organizacje pozarządowe i kwalifikowali osoby do uzyskania pomocy w ramach programu „Skrzydła” prowadzonego przez Caritas. W 2021r. 23 dzieci otrzymało pomoc finansową w wys. 22 202,47 zł – średnia wysokość świadczenia na osobę – 1000 zł. Wsparcie finansowe i rzeczowe po zweryfikowaniu zasadności wsparcia z pracownikiem socjalnym MOPS otrzymało 15 rodzin na kwotę 66 900 zł. Kwota przeznaczona była na

⁴ Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U z 2021 r. poz.2268

zakup sprzętu rehabilitacyjnego, sprzętów gospodarstwa domowego, 3 rodziny pogorzalców w tym zakup kontenera mieszkalnego.

W miarę możliwości prowadzone były działania zmierzające do pozyskania i dystrybucji artykułów pozyskanych od osób fizycznych i prawnych. W okresie objętym sprawozdaniem w wyniku prowadzonych działań podopieczni MOPS uzyskali nieodpłatnie od osób fizycznych pomoc rzeczową w postaci nowej odzieży, bielizny, artykułów szkolnych, zabawek dla dzieci, mebli i wyposażenia mieszkania.

„Na codzienne zakupy”

W 2021 r. w ramach programu organizowanego przez Caritas i sieć sklepów Biedronka, pracownicy socjalni zakwalifikowali pięć osób /emerytów, rencistów/ pozostających w trudnej sytuacji, do uzyskania pomocy w ramach programu. Uczestnicy programu otrzymali karty upoważniające do zakupów w sklepie Biedronka przez okres jednego roku przy określonym limicie miesięcznych wydatków.

Podsumowanie

Najważniejsze zadania powinny być skupione na udzielaniu wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz na dążeniu do spójności społecznej przy wykorzystaniu dostępnych środków z zasobów miasta i środków zewnętrznych. Realizowane działania mają służyć rozwiązywaniu problemów społecznych i poprawy jakości życia mieszkańców naszego miasta.

Kierunki działań w 2022 roku:

1. Zapewnienie wsparcia dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji, zwłaszcza osób starszych, samotnych, długotrwale lub ciężko chorych, z niepełnosprawnościami, niesamodzielnych.
2. Pomoc w zaspakajaniu potrzeb życiowych rodzin w kryzysie, doznających przemocy domowej, rodzin z dziećmi przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze, osobom i rodzinom z dziećmi z niepełnosprawnościami.
3. Prowadzenie działań w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych społeczną marginalizacją, dążenie do przełamania bierności zawodowej tych osób, podjęcia pracy i życiowego usamodzielnienia.

4. Realizowanie działań w celu zabezpieczania potrzeb i integracji cudzoziemców, którzy opuścili swój kraj w związku z prowadzonymi na ich terenie działaniami zbrojnymi.
5. Udzielanie pomocy osobom i rodzin potrzebującym powinno odbywać się we współpracy instytucji z sektora publicznego, społecznego, organizacji pozarządowych i innych działających w obszarze pomocy społecznej.
6. Dostosowywanie działań pomocowych z uwzględnieniem panującej sytuacji epidemicznej.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łomży
mgr inż. Wiesław Jagielak